

Powiatowy Program Rozwoju
Pieczny Zastępczej
w Powiecie Sławieńskim
na lata 2015-2017

Sławno, 2015

SPIS TREŚCI

	WSTĘP	3
1.	ZADANIA GMINY I POWIATU W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	4
1.1.	Zadania gminy	4
1.2.	Zadania powiatu	5
2.	ANALIZA ZAGROŻEŃ ŚRODOWISK RODZIN BIOLOGICZNYCH W POWIECIE SŁAWIEŃSKIM	7
3.	DIAGNOZA PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU SŁAWIEŃSKIEGO	10
3.1.	Rodzinna piecza zastępcza	10
3.2.	Instytucjonalna piecza zastępcza	14
3.3.	Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej	16
4.	POTRZEBY POWIATU W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ	19
5.	KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ	20
6.	CELE, DZIAŁANIA, WSKAŹNIKI I REALIZATORZY PROGRAMU	21
7.	LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH NA LATA 2015-2017	25
8.	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	26
9.	MONITOROWANIE PROGRAMU	26

Wstęp

Zgodnie z art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz. 332) do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Uchwałą Nr XXVI/IV/128/12 Rady Powiatu w Sławnie z dnia 9 lipca 2012r. przyjęto Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012-2014, który był opracowany i realizowany przez dotychczasowego Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Od dnia 1 stycznia 2015r. rolę Organizatora w powiecie sławieńskim pełni Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie. W związku z zakończonym okresem obowiązywania Programu, należało opracować nowy dokument w oparciu o potrzeby środowiska lokalnego.

Opracowany Program jest zgodny z założeniami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Sławieńskim do roku 2015 oraz z ogólną koncepcją strategii na poziomie województwa, a także z kierunkami polityki prorodzinnej państwa.

Korelacja tych programów daje szansę na wspólne pozyskiwanie dodatkowych środków budżetowych i pozabudżetowych, przeznaczonych na wspieranie i realizację programów dotyczących budowania powiatowego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.

Należy podkreślić, że obowiązek wspierania rodziny, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacja pieczy zastępczej, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Powyższy obowiązek jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej, realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami służby zdrowia, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

1. ZADANIA GMINY I POWIATU W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

1.1. Zadania gminy.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz. 332) do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia w pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
- 4) finansowanie:
  - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b) kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187a. ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

1.2. Zadania powiatu.

Do zadań własnych powiatu wynikających z ww. ustawy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych,
- 2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych,
- 3) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- 4) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- 5) prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym,
- 6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego,
- 7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
  - a) grup wsparcia,
  - b) specjalistycznego poradnictwa,
- 8) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo – wychowawczych,
- 9) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- 10) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich,
- 11) prowadzenie rejestru danych, o którym mowa w art. 46 ustawy,
- 12) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka,

13) finansowanie:

- a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo – wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo – terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
  - b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo – wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne,
  - c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego,
- 14) sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy,
- 15) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji, o której mowa w art. 193 ust. 8 ustawy.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz rządowego programu, o którym mowa w art. 187a ust. 1 ustawy,
- 2) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej cudzoziemców, o których mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Przy realizacji powyższych zadań w zakresie pieczy zastępczej istotną rolę odgrywa współpraca wszystkich instytucji zarówno na szczeblu powiatowym jak i gminnym. Wspólne działania mają na celu stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną ukierunkowanego na rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie sławieńskim.

2. ANALIZA ZAGROŻEŃ ŚRODOWISK RODZIN BIOLOGICZNYCH W POWIECIE SŁAWIEŃSKIM

Powiat sławieński położony jest w zachodniej części województwa zachodniopomorskiego, jego powierzchnia wynosi 1.044 km², natomiast liczba ludności kształtuje się na poziomie 57.855 mieszkańców (dane z Urzędu Statystycznego w Szczecinie za rok 2013). W skład powiatu wchodzi 6 gmin, które przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1. Powierzchnia i ludność poszczególnych gmin powiatu sławieńskiego.

Gmina	Powierzchnia (w km ²)	Ludność (stan na 2013r.)
Miasto Sławno	15,83	12 898
Miasto Darłowo	20,21	14 229
Gmina Sławno	284,39	9 034
Gmina Darłowo	269,45	8 030
Gmina Postomino	227,24	7 079
Gmina Malechowo	226,52	6 585

Źródło: Urząd Statystyczny w Szczecinie.

Z przedstawionych danych wynika, że najwięcej mieszkańców powiatu sławieńskiego zamieszkuje na terenie Miasta Darłowa oraz Miasta Sławno. Gminy wiejskie powiatu obejmują swym zasięgiem podobną powierzchnię a gęstość zaludnienia kształtuje się na podobnym poziomie.

Zadania gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizowane są przez ośrodki pomocy społecznej. W celu dokonania analizy zagrożeń rodzin biologicznych zestawiono dane pozyskane z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu sławieńskiego.

Tabela nr 2. Liczba rodzin objętych pracą socjalną i pomocą materialną w latach 2012 – 2014.

	2012	2013	2014
Miasto Sławno	832	969	931
Miasto Darłowo	1019	862	788
Gmina Sławno	921	948	971
Gmina Darłowo	1236	1085	903
Gmina Postomino	423	337	334
Gmina Malechowo	585	610	564
Razem	5016	4811	4491

Źródło: Ośrodki pomocy społecznej z powiatu sławieńskiego.

Analizując dane zawarte w Tabeli nr 2, w latach 2012 – 2014 zauważalny był spadek liczby rodzin objętych przez ośrodki pomocy społecznej pracą socjalną i pomocą materialną. Najwięcej rodzin korzystała z tego typu pomocy w Gminie Darłowo i Mieście Sławno. Jedynie w Gminie Sławno, z roku na rok, zauważalny był systematyczny wzrost rodzin objętych pracą socjalną i pomocą materialną.

Tabela nr 3. Liczba rodzin przejawiających trudności opiekuńczo – wychowawcze w latach 2012 – 2014.

	2012	2013	2014
Miasto Sławno	72	77	75
Miasto Darłowo	22	32	37
Gmina Sławno	22	25	26
Gmina Darłowo	73	68	71
Gmina Postomino	11	6	2
Gmina Malechowo	13	14	11
Razem	213	222	222

Źródło: Ośrodki pomocy społecznej z powiatu sławieńskiego.

Z analizy danych przedłożonych przez ośrodki pomocy społecznej wynika, że liczba rodzin przejawiających trudności opiekuńczo – wychowawcze utrzymywała się w latach 2012-2014 na podobnym poziomie. Zdecydowana większość takich rodzin zamieszkuje na terenie Miasta Sławno i Gminy Darłowo, natomiast najmniejsza w Gminie Postomino. Powyższe dane zawiera Tabela nr 3.

Wspieranie rodzin przejawiających trudności opiekuńczo – wychowawcze należy do zadań gminy i ma na celu podejmowanie planowych i zintegrowanych działań przywracających rodzinie zdolności do wypełniania tej funkcji. Gminy powiatu sławieńskiego wspierają rodziców biologicznych głównie w następujących formach:

- praca socjalna,
- wsparcie asystenta rodziny,
- poradnictwo specjalistyczne,
- dostępność do usług opiekuńczych,
- pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ponadto na terenie powiatu sławieńskiego funkcjonuje Powiatowa Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sławnie z filią w Darłowie. Zadaniem Poradni jest podstawowa opieka psychologiczno – pedagogiczna nad dziećmi zamieszkującymi na terenie

Miasta i Gminy Sławno i Darłowo oraz nad uczniami szkół działających w tym rejonie (do 19. roku życia).

Praca z rodziną prowadzona jest również w sytuacji czasowego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej w celu powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Zgodnie z założeniami ustawy, kluczową rolę w pracy z rodziną biologiczną odgrywa asystent rodziny, który może w tym samym czasie prowadzić pracę z nie większą liczbą rodzin niż 15. Od 2013 roku w każdej gminie powiatu sławieńskiego zatrudniony jest co najmniej 1 asystent rodziny. Zauważalny jest wzrost zatrudnionych asystentów rodziny, a także wzrost liczby rodzin objętych tą formą wsparcia. W roku 2014 w powiecie sławieńskim zatrudnionych było już 8 asystentów rodziny, którzy pracowali z 108 rodzinami. Powyższe informacje ilustruje Tabela nr 4.

Tabela nr 4. Liczba zatrudnionych asystentów rodziny oraz liczba rodzin objętych ich wsparciem w poszczególnych gminach powiatu sławieńskiego w latach 2012 – 2014.

Gmina	2012		2013		2014	
	Liczba asystentów rodziny	Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta	Liczba asystentów rodziny	Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta	Liczba asystentów rodziny	Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta
Miasto Sławno	0	7	1	14	2	10
Miasto Darłowo	1	20	2	25	2	30
Gmina Sławno	1	6	1	12	1	14
Gmina Darłowo	1	12	1	14	1	18
Gmina Postomino	1	5	1	13	1	21
Gmina Malechowo	0	0	1	14	1	15
Razem	4	50	7	92	8	108

Źródło: Ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu sławieńskiego.

Liczba rodzin z powiatu sławieńskiego zagrożonych odebraniem dzieci w latach 2012-2014 utrzymywała się na podobnym poziomie – średnio 58 rodzin rocznie. Zdecydowana większość tych rodzin pochodzi z terenu Miasta Sławno i Miasto Darłowo, natomiast najmniejsza z terenu Gminy Darłowo.

Tabela nr 5. Liczba rodzin z powiatu sławieńskiego zagrożonych odebraniem dzieci w latach 2012 – 2014.

	2012	2013	2014
Miasto Sławno	28	25	20
Miasto Darłowo	16	19	23
Gmina Sławno	2	2	2
Gmina Darłowo	2	1	1
Gmina Postomino	1	3	4
Gmina Malechowo	9	10	7
Razem	58	60	57

Źródło: Ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu sławieńskiego.

Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodzina ta może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej, która przy współpracy asystenta rodziny pomaga w opiece i wychowaniu dzieci, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych. Na przestrzeni lat 2012-2014 na terenie powiatu sławieńskiego nie funkcjonowała żadna rodzina wspierająca.

3. DIAGNOZA PIECZY ZASTĘPCZEJ NA TERENIE POWIATU SŁAWIEŃSKIEGO

3.1 Rodzinna piecza zastępcza

Rodzina zastępcza to oparta na modelu wychowania rodzinnego forma pieczy zastępczej nad dziećmi i młodzieżą pozbawionymi trwale lub czasowo opieki rodziców biologicznych, która w wypełnianiu swoich funkcji kieruje się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem jego praw. Zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju, w tym:

- odpowiednie warunki bytowe,
- możliwości rozwoju fizycznego i społecznego,
- możliwości zaspakajania indywidualnych potrzeb dziecka,
- możliwości właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań,
- odpowiednie warunki do odpoczynku i organizacji czasu wolnego.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze dzielą się na:

- a) spokrewnione,
- b) niezawodowe,
- c) zawodowe, w tym zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne.

W rodzinach zastępczych niezawodowych i zawodowych możliwe jest umieszczenie nie więcej niż 3 dzieci, natomiast w rodzinnych domach dziecka, nie więcej niż 8. Przekroczenie wskazanych limitów możliwe jest w razie konieczności umieszczenia rodzeństwa, jednak musi odbyć się to za zgodą odpowiednio rodziny zastępczej lub prowadzącego rodzinny dom dziecka i po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Tabela nr 6. Liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci w powiecie sławieńskim, w latach 2012 – 2014 – struktura z podziałem na gminy.

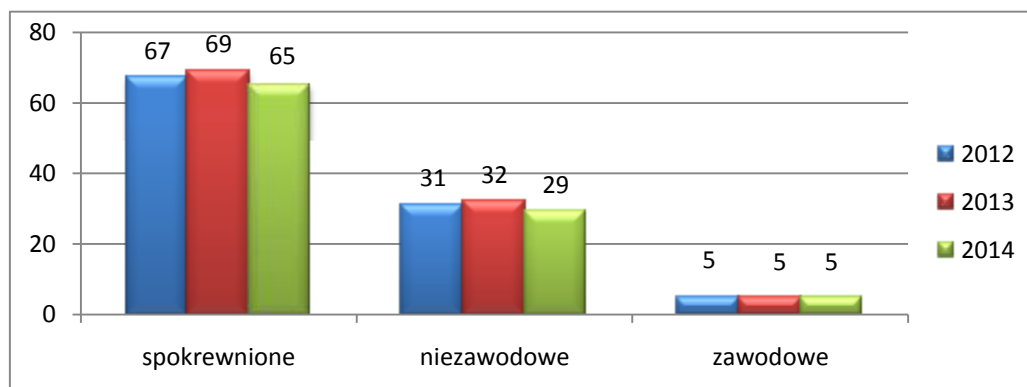
	2012		2013		2014	
	Liczba rodzin zastępczych	Liczba umieszczonych dzieci	Liczba rodzin zastępczych	Liczba umieszczonych dzieci	Liczba rodzin zastępczych	Liczba umieszczonych dzieci
Miasto Sławno	29	39	27	36	29	41
Miasto Darłowo	13	20	17	24	14	20
Gmina Sławno	19	32	22	39	21	33
Gmina Darłowo	11	21	12	17	10	17
Gmina Postomino	18	36	17	27	14	28
Gmina Malechowo	13	31	11	26	11	23
RAZEM	103	179	106	169	99	161

Źródło: opracowanie własne

W latach 2012-2014 nastąpił spadek liczby dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. Najwięcej dzieci umieszczonych było w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Sławno i Gminy Sławno, natomiast najmniej na terenie Gminy Darłowo i Miasta Darłowo.

Liczba rodzin zastępczych utrzymuje się na podobnym poziomie. Największa liczba rodzin zastępczych funkcjonuje na terenie Miasta Sławno i Gminy Sławno, natomiast najmniejsza na terenie Gminy Darłowo i Gminy Malechowo.

Wykres nr 1. Liczba rodzin zastępczych w powiecie sławieńskim w latach 2012 – 2014.

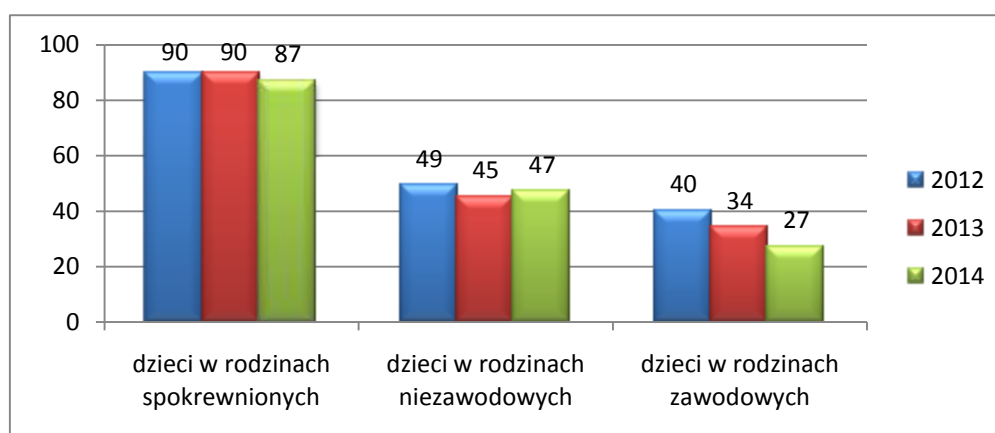

Źródło: opracowanie własne.

Powyższy wykres przedstawia liczbę rodzin zastępczych w powiecie sławieńskim w latach 2012-2014 z podziałem na rodziny zastępcze spokrewnione, niezawodowe i zawodowe. Na jego podstawie wywnioskować można, że największą grupę stanowią rodziny zastępcze spokrewnione, natomiast najmniejszą rodziny zastępcze zawodowe. Ogólna liczba rodzin zastępczych w powiecie sławieńskim w latach 2012 – 2014 utrzymuje się na podobnym poziomie.

Największa liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu sławieńskiego była w roku 2013 – 106 rodzin, natomiast najmniejsza w roku 2014 – 99 rodzin.

Wykres nr 2. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu sławieńskiego w latach 2012 – 2014.

Źródło: opracowanie własne.

Wykres Nr 2 prezentuje liczbę dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie powiatu sławieńskiego w latach 2012 - 2014. Zauważyć można nieznaczny spadek liczby dzieci przebywających w rodzinach zastępczych, szczególnie w rodzinach zastępczych

zawodowych. Spowodowane jest to koniecznością dostosowania liczby dzieci w rodzinach zastępczych do wymogów ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz. 332), zgodnie z którą w zawodowych i niezawodowych rodzinach zastępczych nie może przebywać więcej niż 3 dzieci. Z tego powodu spada również liczba umieszczanych w rodzinach zastępczych dzieci, co przedstawia Tabela nr 7. W związku z powyższym istnieje pilna potrzeba pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, w celu zabezpieczenia opieki nad dziećmi trwale lub czasowo pozbawionymi pieczy rodzicielskiej.

Tabela nr 7. Liczba dzieci, które zostały umieszczone w rodzinach zastępczych w latach 2012 – 2014.

2012	2013	2014
38	33	25

Źródło: opracowanie własne.

Tabela nr 8. Liczba dzieci, które opuściły rodzinną pieczę zastępczą w latach 2012 – 2014.

	2012	2013	2014
Powrót do rodziny biologicznej	15	9	10
Adopcja	13	10	3
Usamodzielnienie	7	11	4
Przejęcie do innej formy pieczy zastępczej	4	1	7
RAZEM	39	31	24

Źródło: opracowanie własne.

W latach 2012-2014 zauważalny jest spadek liczby dzieci, które opuszczają rodzinną pieczę zastępczą. W roku 2012 rodziny zastępcze opuściło 39 dzieci, natomiast w roku 2014 zaledwie 24. Głównym powodem opuszczania rodziny zastępczej był powrót do rodziny biologicznej. Najrzadziej dzieci trafiały do innej formy pieczy zastępczej. Zauważalny jest znaczny spadek liczby dzieci, które trafiły do adopcji.

Znaczną grupę osób przebywających w pieczy zastępczej stanowią osoby pełnoletnie pozostające w rodzinie zastępczej do czasu ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia. Liczba pełnoletnich osób przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej wyniosła:

- w roku 2012r. – 20, co stanowi 11,17 % wszystkich osób umieszczonych w rodzinach zastępczych,
- w roku 2013 – 26, co stanowi 15,38 % wszystkich osób umieszczonych w rodzinach zastępczych,
- w roku 2014 – 23, co stanowi 14,29 % wszystkich osób umieszczonych w rodzinach zastępczych.

Jedną z głównych przyczyn pozostania wychowanków w dotychczasowej rodzinie zastępczej po osiągnięciu pełnoletności jest wyższe świadczenie pieniężne, które rodzina zastępcza otrzymuje na utrzymanie takiej osoby w wys. 660,00 zł (spokrewniona rodzina zastępcza) lub 1.000,00 zł (zawodowa i niezawodowa rodzina zastępcza) miesięcznie niż pomoc na kontynuowanie nauki w wys. 500,00 zł miesięcznie, którą otrzymywałby wychowanek po opuszczeniu rodziny.

3.2 Instytucjonalna pieczy zastępcza

W sytuacji wyczerpania możliwości udzielenia pomocy rodzinie biologicznej lub braku możliwości umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, dziecko pozbawione częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej jest kierowane do placówki opiekuńczo – wychowawczej. Opieka instytucjonalna nad dziećmi z terenu powiatu sławieńskiego zapewniona jest przez 2 placówki:

- **Dom Dziecka im. Janusza Korczaka w Darłowie** - 28 miejsc,
- **Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Sławnie** - 28 miejsc.

Łączna liczba wydanych skierowań dzieci do placówek w poszczególnych latach wyniosła:

- a) 2012 – 18 skierowań,
- b) 2013 – 20 skierowań,
- c) 2014 – 35 skierowań.

Tabela nr 9. Liczba dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie powiatu sławieńskiego (stan na dzień 31 grudnia).

	2012	2013	2014
Dom Dziecka im. Janusza Korczaka w Darłowie	25	31	33
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Sławnie	29	29	33
Razem	54	60	66

Źródło: opracowanie własne.

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli należy stwierdzić, że wzrasta liczba dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej, a ich stan od roku 2013 przekracza liczbę miejsc w placówkach. W latach 2012 – 2014 znacznie wzrosła również liczba wydanych skierowań do placówek opiekuńczo – wychowawczych na terenie powiatu sławieńskiego. W związku z powyższym należy rozwijać rodzinną pieczę zastępczą, która generuje znacznie niższe koszty utrzymania dzieci. Rodzina zastępcza ma możliwość stworzenia warunków opieki i wychowania najbardziej zbliżonych do rodziny naturalnej. Ponadto może stworzyć dziecku namiastkę prawdziwego domu rodzinnego oraz może poświęcić mu dużo więcej czasu i uwagi niż wychowawca w placówce.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w placówkach opiekuńczo – wychowawczych typu interwencyjnego, socjalizacyjnego, specjalistyczno – terapeutycznego oraz w regionalnych placówkach opiekuńczo - terapeutycznych w okresie 4 lat od dnia wejścia jej w życie, tj. od dnia 1 stycznia 2012 r., mogą być umieszczane dzieci powyżej 7 roku życia (przebywać w tych placówkach będą mogły do dnia 31 grudnia 2019r.). Po upływie tego okresu w placówkach będą mogły przebywać jedynie dzieci powyżej 10 roku życia. Umieszczanie dzieci poniżej tego wieku będzie możliwe tylko w wyjątkowych sytuacjach, szczególnie gdy przemawiać za tym będzie stan ich zdrowia lub dotyczy to będzie rodzeństwa.

W placówce opiekuńczo – wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego, specjalistyczno – terapeutycznego można umieścić, w tym samym czasie łącznie nie więcej niż 14 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletniość.

Zgodnie z ww. ustawą liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych, nie dłużej niż do dnia 1 stycznia 2021r. nie może być wyższa niż 30.

Mimo powyższych regulacji prawnych w placówkach na terenie powiatu sławieńskiego w latach 2012 – 2014 przebywały dzieci poniżej 7 roku życia. Według stanu na dzień 31 grudnia 2014r. w obu placówkach było łącznie aż 5 takich dzieci.

Tabela nr 10. Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w latach 2012-2014 z podziałem na wiek (stan na dzień 31 grudnia).

Przedział wiekowy	2012	2013	2014
0-3	2	0	0
4-6	3	3	5
7-13	17	22	27
14-18	31	34	32
18-25	1	1	2
Razem	54	60	66

Źródło: opracowanie własne.

Mając na uwadze powyższe konieczny jest rozwój rodzinnej pieczy zastępczej, która będzie mogła być sprawowana wobec młodszych dzieci w przypadku braku możliwości zapewnienia im opieki i wychowania przez rodziców biologicznych.

Należy zaznaczyć, że na terenie powiatu sławieńskiego funkcjonują dodatkowo:

- **Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Dorian I” w Darłowie – 14 miejsc,**
- **Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Dorian II” w Sławnie – 14 miejsc.,**

które są prowadzone w ramach otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej dotyczącego prowadzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej zapewniających całodobową specjalistyczną opiekę nad dziećmi i młodzieżą. Placówki prowadzone są przez Fundację „IBIS” w Sławnie w ramach zawartej umowy z powiatem sławieńskim o powierzenie realizacji ww. zadania. Do placówek przyjmowane są dzieci spoza powiatu sławieńskiego. Całodobowy pobyt dziecka w placówce ma charakter przejściowy do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinnej formie opieki zastępczej.

3.3 Usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo – wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo – terapeutyczną, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu:

- 1) przyznaje się pomoc na :
  - a) kontynuowanie nauki,
  - b) usamodzielnienie,
  - c) zagospodarowanie,
- 2) udziela się pomocy w uzyskaniu:
  - a) odpowiednich warunków mieszkaniowych,
  - b) zatrudnienia,
- 3) zapewnia się pomoc prawną i psychologiczną.

Jednym z warunków otrzymania pomocy jest opracowanie przez osobę usamodzielnianą wraz z opiekunem usamodzielnienia co najmniej na miesiąc przed osiągnięciem pełnoletności indywidualnego programu usamodzielnienia, który określa m.in. zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia oraz sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy

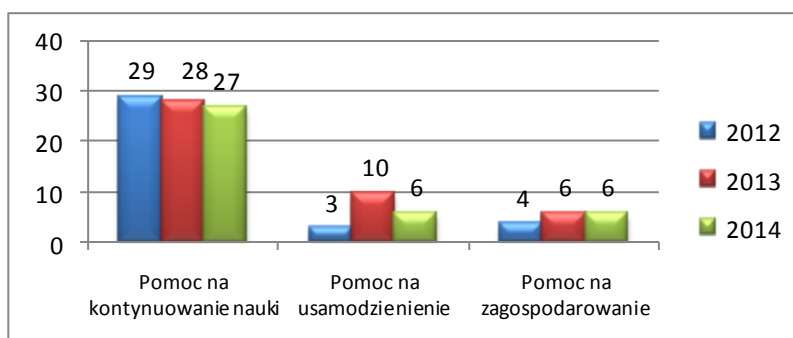
w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu zatrudnienia. Program zatwierdzany jest przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Opiekunem usamodzielnienia może być osoba tworząca rodzinę zastępczą, prowadząca rodzinny dom dziecka, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie, osoba będąca w placówce opiekuńczo – wychowawczej albo regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej wychowawcą lub psychologiem, lub inna osoba wskazana przez osobę usamodzielnianą i zaakceptowana przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie. Osoba usamodzielniana zobowiązana jest wskazać osobę, która podejmie się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia oraz przedstawia pisemną zgodę tej osoby, co najmniej na rok przed osiągnięciem pełnoletności.

Szczegółowe warunki udzielania pomocy osobom usamodzielnianym reguluje ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r., poz. 332).

Liczbę osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze, którzy skorzystali z pomocy na przełomie lat 2012 - 2014 przedstawia wykres nr 3. Analizując zawarte w nim dane wskazać należy, że najchętniej wybieraną formą wsparcia wychowanków jest pomoc na kontynuowanie nauki. Należy zauważyć, że liczba osób zainteresowanych tą formą wsparcia ulega nieznacznemu obniżeniu. Wynikać, to może z faktu, że coraz częściej osoby pełnoletnie decydują się pozostać w rodzinie zastępczej do czasu ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25. roku życia. Wybór ten spowodowany jest m. in. wyższym świadczeniem pieniężnym, które rodzina zastępcza otrzymuje na utrzymanie takiej osoby niż comiesięczna pomoc na kontynuowanie nauki, którą otrzymywałyby wychowanek po opuszczeniu rodziny.

Wykres nr 3. Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze.

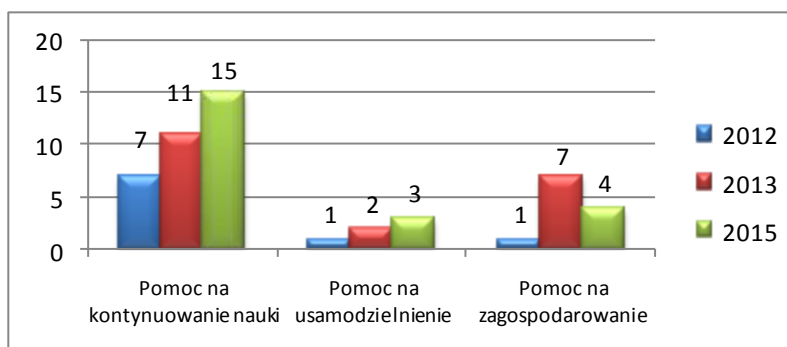
Źródło: opracowanie własne.

Z pomocy na usamodzielnienie w latach 2012-2014 skorzystało łącznie 19 wychowanków, w tym najwięcej w roku 2013, tj. 10 osób. Pomoc na zagospodarowanie wykorzystało łącznie 16 osób.

Wykres nr 4 przedstawia liczbę pełnoletnich wychowanków placówek – opiekuńczo – wychowawczych, którzy skorzystali z pomocy na przełomie lat 2012 – 2014. Podobnie jak w przypadku osób opuszczających rodziny zastępcze, najczęściej przyznawaną pomocą dla osób usamodzielnianych z placówek jest pomoc na kontynuowanie nauki. Zauważalny jest znaczny wzrost liczby wychowanków korzystających z tej formy wsparcia. Wynikać to może z faktu, że po opuszczeniu placówki opiekuńczo – wychowawczej często pomoc na kontynuowanie nauki stanowi główne źródło utrzymania wychowanków. W związku z powyższym osoby usamodzielniane, po opuszczeniu pieczy zastępczej, częściej decydują się na podjęcie dalszej nauki. Uzyskanie wykształcenia i kwalifikacji zawodowych w przyszłości może pomóc w podjęciu zatrudnienia i poprawienia sytuacji materialno – bytowej wychowanków.

Z pomocy na usamodzielnienie w latach 2012-2014 skorzystało łącznie 6 wychowanków, natomiast z pomocy na zagospodarowanie – 12 osób, w tym najwięcej w roku 2013 – 7 wychowanków.

Wykres nr 4. Pomoc dla osób usamodzielnianych opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze.

Źródło: opracowanie własne.

Ponadto, osoby usamodzielniane, które z różnych względów nie mają możliwości powrotu do domu rodzinnego, mogą uzyskać wsparcie w postaci pobytu w mieszkaniu chronionym. Na terenie powiatu sławieńskiego funkcjonuje jedno mieszkanie chronione, które przeznaczone jest dla 5 wychowanków z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych. W roku 2014 do mieszkania chronionego skierowano łącznie 9 osób. Na dzień 31 grudnia 2014r. w mieszkaniu przebywało 5 wychowanków.

Osoby skierowane do mieszkania chronionego ponoszą koszty zgodnie z Uchwałą Nr XLI/IV/214/14 Rady Powiatu w Sławnie z dnia 24 marca 2014r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu chronionym.

Wychowankowie objęci są opieką pracowników socjalnych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie. W razie potrzeby mają zapewnione wsparcie psychologiczne i prawne.

4. POTRZEBY POWIATU W ZAKRESIE PIECZY ZASTĘPCZEJ

- 1) Rozwijanie systemu rodzinnej pieczy zastępczej poprzez promowanie idei rodzicielstwa zastępczego,
- 2) Zwiększenie liczby rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu sławieńskiego, w szczególności rodzin zastępczych niezawodowych,
- 3) Budowanie pozytywnego wizerunku rodzicielstwa zastępczego,
- 4) Organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań wynikających z pełnionej roli, w tym zabezpieczenia potrzeb dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz przeciwdziałania zjawisku wypalenia zawodowego,
- 5) Organizowanie wsparcia dla rodzin zastępczych, w szczególności poprzez tworzenie grup wsparcia oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa,
- 6) Prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- 7) Zapewnienie koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.
- 8) Stworzenie usamodzielniającym się wychowankom przebywającym w pieczy zastępczej, warunków do aktywizacji społecznej, zawodowej i mieszkaniowej poprzez większe zaangażowanie opiekunów usamodzielnienia oraz wykorzystanie zasobów i możliwości gmin,
- 9) Tworzenie i realizacja indywidualnych programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków z pieczy zastępczej,
- 10) Organizowanie wsparcia dla osób usamodzielnianych, w tym zapewnienie pomocy prawnej i psychologicznej,
- 11) Nawiązanie i utrzymanie współpracy z osobami i instytucjami wspierającymi, celem pozyskania wolontariuszy współpracujących z rodzinami zastępczymi,

- 12) Sukcesywne podnoszenie standardów pracy wszystkich podmiotów zaangażowanych w pracę z rodziną oraz współpraca w zakresie realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 13) Zwiększenie szans dzieci na powrót do rodziny biologicznej,
- 14) Zabezpieczenie środków finansowych na wypłatę świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych i osób usamodzielnianych,
- 15) Stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną mającą trudności w prawidłowym wypełnianiu swoich funkcji w oparciu o działania profilaktyczne podejmowane przez ośrodki pomocy społecznej, asystenta rodziny, organizacje pozarządowe,
- 16) Dostosowanie istniejących placówek opiekuńczo – wychowawczych z terenu powiatu sławieńskiego do potrzeb i nowych regulacji prawnych.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Analizując potrzeby powiatu sławieńskiego w zakresie pieczy zastępczej zaznaczyć należy, że realizowane przez Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej zadania obejmują szeroki i zróżnicowany tematycznie obszar funkcjonowania pieczy zastępczej. Zadania te obejmują m. im. pozyskiwanie kandydatów do pełnienia roli rodziny zastępczej, wspieranie istniejących już rodzin zastępczych, poprzez współpracę z osobami i instytucjami wspierającymi, doskonalenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną mającą trudności w prawidłowym wypełnianiu swych funkcji.

Priorytetem w przedstawionych powyżej potrzebach jest:

- współpraca z właściwymi ośrodkami pomocy społecznej, w tym asystentem rodziny, w zakresie wielokierunkowej pracy z rodzinami zagrożonymi odebraniem dzieci wskutek ich niewydolności wychowawczo - opiekuńczej,
- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych,
- pozyskiwanie i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe
- zwiększenie liczby rodzin zastępczych niezawodowych,
- organizowanie wsparcia poprzez tworzenie grup wsparcia i dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
- tworzenie i realizacja programów usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków przebywających w pieczy zastępczej.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015 - 2017 wyznacza kierunki rozwoju pieczy zastępczej w zakresie realizacji zadań systemu pieczy zastępczej.

Program ten będzie realizowany przez okres 3 lat. Wymaga on dostosowywania działań do pojawiających się potrzeb, elastyczności i otwartości na ewentualne zmiany społeczne i gospodarcze.

6. CELE, DZIAŁANIA, WSKAŹNIKI I REALIZATORZY PROGRAMU

Głównym celem Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017 jest stworzenie spójnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną ukierunkowanego na rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie sławieńskim.

Cele szczegółowe:

1. Promowanie i rozwój rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Wsparcie istniejących form pieczy zastępczej.
3. Wsparcie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.
4. Zwiększenie szans dzieci na powrót do środowiska rodzinnego.

CEL 1

Promowanie i rozwój rodzinnej pieczy zastępczej

Działania:

1. Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego poprzez:
  - a) publikowanie artykułów w lokalnej prasie, plakatów, artykułów,
  - b) organizowanie Dnia Rodzicielstwa Zastępczego,
  - c) współpracę z instytucjami i organizacjami na rzecz rozwoju rodzicielstwa zastępczego.
2. Pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej.
3. Tworzenie rodzin zawodowych zgodnie z wyznaczonym limitem na lata 2015 – 2017.
4. Prowadzenie procesu diagnostyczno – konsultacyjnego kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
5. Szkolenia kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Wskaźniki:

- Liczba kampanii i działań promocyjnych.
- Liczba rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych.
- Liczba szkoleń dla rodzin zastępczych.
- Liczba nowych rodzin zastępczych.

- Liczba rodzin zakwalifikowanych do szkolenia na rodziny zastępcze.
- Liczba rodzin, które ukończyły szkolenie i uzyskały zaświadczenie kwalifikacyjne.

Podmiot realizujący: PCPR w Sławnie

Podmioty wspierające: ośrodki pomocy społecznej, lokalne media, rodziny

CEL 2

Wsparcie istniejących form pieczy zastępczej

Działania:

1. Udzielanie świadczeń finansowych obligatoryjnych i fakultatywnych.
2. Wsparcie rodzin opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.
3. Organizowanie szkoleń w zakresie podnoszenia kompetencji opiekunów – wychowawczych dla rodzin zastępczych.
4. Integracja ze środowiskiem poprzez organizowanie imprez dla rodzin zastępczych i dzieci.
5. Wspieranie rodzin zastępczych i dzieci w formie wolontariatu.
6. Organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej poprzez:
  - a) tworzenie grup wsparcia,
  - b) udzielenie wsparcia specjalistycznego, w tym psychologicznego i prawnego,
7. Zatrudnienie osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi oraz przy pracach gospodarczych na wniosek rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej, w której przebywa więcej niż 3 dzieci.
8. Udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym poprzez rodziny pomocowe.
9. Upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie pomocy dziecku i rodzinie w rodzinnych i instytucjonalnych formach pieczy zastępczej poprzez współpracę z ośrodkami pomocy społecznej, sądami, ośrodkiem adopcyjnym, organizacjami pozarządowymi, poradnią pedagogiczno – psychologiczną, placówkami edukacyjnymi oraz zakładami opieki zdrowotnej.

Wskaźniki:

- Liczba udzielonych świadczeń finansowych o charakterze obligatoryjnym i fakultatywnym.
- Liczba rodzin objętych opieką koordynatora.

- Liczba szkoleń dla rodzin zastępczych oraz liczba uczestników tych szkoleń.
- Liczba rodzin pomocowych.
- Liczba diagnoz psychologicznych.
- Liczba pozyskanych wolontariuszy.

Podmiot realizujący: PCPR w Sławnie

Podmioty wspierające: ośrodki pomocy społecznej, sądy, ośrodek adopcyjny, organizacje pozarządowe, poradnia pedagogiczno – psychologiczna, placówki oświatowe oraz zakłady opieki zdrowotnej.

CEL 3

Wsparcie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

Działania:

1. Zapewnienie wychowankom pomocy prawnej i psychologicznej.
2. Udzielanie świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków.
3. Pomoc w tworzeniu i realizacji programu usamodzielnienia.
4. Umożliwienie zamieszkania wychowanka w mieszkaniu chronionym.
5. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia oraz motywowanie do aktywnego poszukiwania zatrudnienia.
6. Pomoc w uzyskaniu mieszkania z zasobów gminy.
7. Pomoc w podnoszeniu przez wychowanków kwalifikacji zawodowych poprzez wdrażanie i realizację projektów finansowanych ze środków Unii Europejskiej.

Wskaźniki:

- Liczba i kwota świadczeń przyznanych usamodzielnianym wychowankom na ich wniosek.
- Liczba usamodzielnianych wychowanków, którym została przyznana pomoc specjalistyczna na ich wniosek.
- Liczba usamodzielnianych wychowanków, którym udzielono pomocy w znalezieniu zatrudnienia na ich wniosek.
- Liczba usamodzielnianych wychowanków, którym udzielono pomocy w znalezieniu mieszkania z zasobów gminy, na ich wniosek.

- Liczba uczestników w proponowanych formach wsparcia finansowanych ze środków Unii Europejskiej.
- Liczba mieszkańców mieszkania chronionego.

Podmiot realizujący: PCPR w Sławnie

Podmioty wspierające: ośrodki pomocy społecznej, placówki opiekuńczo – wychowawcze, opiekun usamodzielnienia, rodziny zastępcze, powiatowy urząd pracy, urząd gminy/miasta.

CEL 4

Zwiększenie szans dzieci na powrót do środowiska rodzinnego

Działania:

1. Współpraca z asystentami rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
2. Pomoc w umożliwieniu kontaktów dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z rodzicami biologicznymi (pod warunkiem, że sąd nie zadecyduje inaczej)
3. Umożliwienie rodzicom biologicznym stosującym przemoc udziału w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym dla Sprawców Przemocy w Rodzinie.
4. Umożliwienie rodzicom biologicznym skorzystania z poradnictwa psychologicznego i prawnego.

Wskaźniki:

- Liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych.
- Liczba dzieci, z którymi utrzymują kontakt rodzice biologiczni.
- Liczba planów pomocy dziecku oraz ocen sytuacji dziecka skonstruowanych we współpracy z asystentem rodziny.
- Liczba rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, którzy uczestniczyli w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym dla Sprawców Przemocy w Rodzinie.
- Liczba rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, którzy skorzystali z porady prawnej.
- Liczba rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, którzy skorzystali z porady psychologa.

Podmiot realizujący: PCPR w Sławnie

Podmioty wspierające: ośrodki pomocy społecznej, placówki opiekuńczo – wychowawcze, rodziny zastępcze.

7. LIMIT RODZIN ZASTĘPCZYCH ZAWODOWYCH NA LATA 2015-2017

Zgodnie z treścią art. 180 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r. poz. 332) w 3 letnim powiatowym programie rozwoju pieczy zastępczej należy określić coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Przepis ten odnosi się do art. 56 cyt. ustawy, zgodnie z którym umowę z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki wskazane w art. 54 ust. 1 i 2 ustawy, zawiera się na wniosek rodziny w ramach ustalonego limitu rodzin zastępczych zawodowych na dany rok kalendarzowy.

Biorąc pod uwagę konieczność rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej, ograniczone środki finansowe oraz fakt, że powstanie każdej nowej rodziny zastępczej zawodowej związane jest z ponoszeniem większych kosztów przez powiat i gminę jak w przypadku rodziny niezawodowej, należy przede wszystkim stawiać na wzrost liczby rodzin zastępczych niezawodowych. W rodzinie zastępczej zawodowej oraz niezawodowej może być jednocześnie umieszczone nie więcej niż 3 dzieci wówczas gdy ogólny koszt utrzymania dziecka i rodziny jest zdecydowanie wyższy w przypadku rodziny zastępczej zawodowej.

W związku z powyższym planuje się, że w latach 2015 – 2017 powstaną 3 nowe rodziny zastępcze zawodowe.

Ponadto w razie potrzeby dopuszcza się możliwość utworzenia rodzinnego domu dziecka oraz rodziny zastępczej zawodowej o charakterze pogotowia rodzinnego.

Tabela nr 11. Limit rodzin zastępczych zawodowych w powiecie sławieńskim na lata 2015 – 2017.

Rok	Limit rodzin zastępczych zawodowych, które powstaną w skutek zawarcia umowy z rodziną niezawodową spełniającą warunki, o których mowa w art. 54 ust. 1 i 2 ustawy	Planowana ogólna liczba rodzin zastępczych zawodowych
2015	1 rodzina	6 rodzin
2016	1 rodzina	7 rodzin
2017	1 rodzina	8 rodzin

8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

1. Samorząd powiatu.
2. Samorząd gminy.
3. Samorząd województwa.
4. Administracja rządowa (Ministerstwo).
5. Organizacje pozarządowe.
6. Środki zewnętrzne.
7. Inne podmioty / partnerzy działań.

9. MONITOROWANIE PROGRAMU

Monitorowanie Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2015-2017 odbywać się będzie w oparciu o wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów określone w Programie oraz poprzez analizę jakościową zmian w obszarze wspierania rodziny i rozwoju pieczy zastępczej na terenie powiatu sławieńskiego.

Koordynatorem Programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, które pełni rolę Organizatora Rodzinnej Pieczy zastępczej w powiecie sławieńskim. Koordynator dokona oceny realizacji Programu w corocznym sprawozdaniu z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, przedkładanym Staroście Sławieńskiemu i Radzie Powiatu w Sławnie.